

محبت الله متعال

خطبه اول

الحمد لله الذي عمر قلوب أولياءه بمحبته وطاعته والصلة والسلام على أفضل من علمنا الحب الصادق ومودته وعلى الله وصحابه ومن تبعهم بإحسان إلى يوم لقاءه بقدرته.
وبعد:

برادران مسلمان! الله متعال در کلام مجیدش می فرماید: ﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ إِمَّا تَقْرَئُوا اللَّهَ حَقًّا تُقَائِلُهُ وَلَا تَعْوِذُ إِلَّا وَأَتَسْأَمُ مُسْلِمَوْنَ﴾ (آل عمران: ١٠٢)

ای مؤمنان! چنانکه حق ترسیدن است از الله بترسید و نمیرید مگر در حالیکه مسلمان باشید». پس خودم و شما را به تقوای الهی و ترس حقیقی از الله متعال سفارش می کنم.
برادران مسلمان! دوستان و محبان الله متعال! موضوع این هفته ما محبت و دوستی الله متعال است الله متعال و معبد ذوالجلال و دوست داشتنی مان در کلام مقدسش قرآن کریم می فرماید:

﴿قُلْ إِنَّ كَانَ أَبَاكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَاتُكُمْ وَأَمْوَالُ أَقْتَرْفُتُهُمْ هَا وَتَجْنِرَةً تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَكِنَ تَرَضُونَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُمْ مِنْ أَنَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَجَهَادِ فِي سَيِّلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَنَّ اللَّهُ يَأْمُرُهُ وَاللَّهُ لَا يَهِدِي الْقَوْمَ الْفَسِيقِينَ﴾ (آل التوبه: ٢٤)

«بگو اگر پدران و پسران و برادران و زنان و خاندان شما و اموالی که گرد آوردهاید و تجارته که از کسادش بینا کید و سراهایی را که خوش می دارید نزد شما از الله و پیامبرش و جهاد در راه وی دوست داشتنی تر است پس منتظر باشید تا الله فرمانش را [به اجرا در] آورد و الله گروه فاسقان را هدایت نمی کند».

پس سخن از محبت الله و رسول او سخن از یک واجب عینی واژ لوازم و ضروریات ایمان است که هر مسلمان باید برای تحقق این محبت واقعی و حقیقی بکوشد تا آنرا در قلب خود ایجاد نماید که در غیر آنصورت ادعای ایمان یک ادعای پوچ و بی اساس است.

از حضرت انس - رضی الله عنه - روایت شده که رسول الله صلی الله عليه وسلم فرمودند: «لا يؤمن أحدكم حتى أكون أحب إليه من ولده ووالده والناس أجمعين» «هرگز کسی از شما مسلمان کامل نمی شود تا اینکه من در نزد او از فرزند وپدر و تمام مردم محبوبتر نباشم». به روایت بخاری

پس علامت ایمان و نشانه دوستی و محبت الله متعال این است که انسان مومن اطاعت الله متعال را بر هر چیز دیگری مقدم بدارد حتی بر محبت دوستان و فرزندان و عزیزان خودش.
اگر کسی واقعاً چنین بود بداند که حقیقتاً مومن است اما اگر در هنگام ابتلا و آزمایش اطاعت الله متعال را نمود بالله زیر پا می گذارد پس بداند که نیاز به تقویت ایمان دارد و باید آنقدر مجاهده و تلاش کند تا اینکه بتواند خواست و محبت و دوستی و اطاعت الله متعال را بر هر چیزی مقدم کند.
الله متعال به همه ما توفیق عنایت فرماید.

در حدیث صحیحی که انس رضی الله عنہ روایت کرده پیامبر گرامی صلی الله علیه وآلہ وسلم می فرمائید:

«ثَلَاثٌ مِنْ كُنْ فِيهِ وَجَدَ حَلاوةَ الْإِيمَانِ: أَنْ يَكُونَ اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَبَّ إِلَيْهِ مَا سِوَاهُمَا وَأَنْ يُحِبَّ الْمُرْءَ لَا يُحِبُّهُ إِلَّهٌ وَأَنْ يَكُرَهَ أَنْ يَعُودَ فِي الْكُفْرِ كَمَا يَكُرَهُ أَنْ يُقْدَفَ فِي النَّارِ». روایت بخاری: ۱۶

«کسی که این سه خصلت را داشته باشد و شیرینی ایمان را می چشد. یکی اینکه: الله رسولش را از همه بیشتر دوست داشته باشد. دوم اینکه: محبتش با هر کس و بخاطر خوشنودی الله باشد.

سوم اینکه: برگشتن به سوی کفر و برایش مانند رفتن در آتش و ناگوار باشد».

آنچه در این حدیث نبوی مطرح شده این است که سه چیز سبب می شود که انسان مومن حلاوت و شیرینی ایمان را بچشد اولین و مهمترینش محبت الله متعال ویگانه و محبت رسول گرامی صلی الله علیه وآلہ وسلم است.

بنابرین یکی از بارزترین علامات ونشانه های محبت الله متعال اطاعت و پیروی از رسول گرامی صلی الله علیه وآلہ وسلم است و چنانکه الله عزوجل در کلام عزیزش می فرماید: ﴿ قُلْ إِنَّ كُنْتُمْ تُحِبُّونَ اللَّهَ فَاتَّبِعُونِي يُحِبِّبُكُمُ اللَّهُ وَيَغْفِرُ لَكُمْ دُنُوبُكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴾ (آل عمران: ۳۱)

«بگو: اگر الله را دوست می دارید و پس ازمن پیروی کنید و تا الله شما را دوست بدارد و و گناهاتتان را برایتان بیامزد و والله آمرزندہ مهربان است» از علامات ونشانه های دوستی و محبت رسول گرامی صلی الله علیه وآلہ وسلم و علاوه بر اطاعت و پیروی و دوست داشتن سنتهای آن پیامبر محبوب و گرامی وهمچنین درود وسلام بر ایشان است.

همچنین از علامات ونشانه های دوستی و محبت رسول گرامی صلی الله علیه وآلہ وسلم نصرت کردن ویاری نمودن دین الله متعال و شریعت آن پیامبر گرامی است نصرت ویاری در گفتار و کردار و دعووت و دفاع به هر وسیله مشروع دیگر. کما اینکه از علامات دیگر آن شوق و علاقه صادقانه و فوق به ملاقات آن سرور محبوب صلی الله علیه وآلہ وسلم است.

و اما اسباب ووسایلی که محبت الله رسول صلی الله علیه وآلہ وسلم را جلب می کند ایمان صادقانه به الله متعال انجام اعمال نیک و مشروع مطابق با سنت رسول بزرگوار صلی الله علیه وآلہ وسلم و صبر و احسان و و پاکی وغیره است چنانکه الله متعال در آیات فراوانی در این باره سخن گفته است:

﴿ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴾ (آل عمران: ۱۴۸) «و الله نیکو کاران را دوست دارد»

﴿ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّبِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴾ (آل عمران: ۲۲۲) «به راستی که الله توبه کنند گان را دوست می دارد و (نیز) پاکان را دوست می دارد»

﴿ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُهُمُ الرَّحْمَنُ وَدَاءً ﴾ (آل عمران: ۹۶) «بی گمان کسانی که ایمان آوردن و کارهای شایسته انجام دادند و (الله) رحمان برای آنها محبتی در دلها) قرار می دهد.»

تمام اینها اعمالی است که محبت الله ذوالجلال ومحبت رسول گرامی صلی الله علیه وآلہ وسلم را جلب می کند و آنرا در دل انسان مومن می نشاند. یکی از بارز ترین علامات ونشانه های محبت ودوستی صادقانه الله دوری از گناه است و که شخص مُحبّ ودوستدار الله ورسول و باید از گناه وهر آنچه که در نزد الله متعال نکوهیده ومذموم است فاصله بگیرد؛ زیرا ارتکاب گناه انسان را از محبوب دور می کند بلکه با تمام قاطعیت می توان گفت دوستی الله با ارتکاب گناه و معصیت و قابل جمع نمی باشد:

عالٰم زاهد ومجاهد عبد الله بن مبارک رحمت الله علیه می فرماید:

تعصي الإله وأنت تظاهر حبهُ هذا محلٌ في القياس بدعيٌ
لو كان حبك صادقاً لأطعنته إن المحبّ لمن يحبُ مطيعٌ

«الله را نافرمانی می کنی در حالی که اظهار محبت به او می نمایی . این محل است ودر کارها چیز شگفت انگیزی است» «اگر محبت تو صادقانه بود از او اطاعت می کردی و چرا که دوستدار و نسبت به کسی که دوستش می دارد و مطیع و فرمانبردار است».

پس محبت صادقانه اطاعت وتبیعت بدنبال دارد ودوستی صادقانه ومحبت واقعی در صورتی محقق می گردد که انسان نسبت به خواسته های محبوب از خود عکس العمل نشان دهد وبا عشق وعلاقه سخن محبوبش را گوش کند واز او پیروی نماید .

این اطاعت وپیروی از محبوب نیز باید هم ظاهری وهم باطنی باشد و به این معنا که نباید اطاعتمنش زبانی باشد بلکه دوستدار واقعی آن کسی است که در ظاهر وباطن ونهان وآشکار مطیع محبوب خود باشد.

بدیهی است که اطاعت وپیروی از محبوب باعث ایجاد محبت بیشتر می شود ولذا محبّ واقعی هر چه بیشتر در اجرای احکام واوامر ونواهی الهی تلاش وکوشش نماید در واقع زمینه جلب محبت الهی را بیشتر فراهم خواهد نمود .

بنابراین اطاعت از الله وپرهیز از گناه وترک هوای نفس وامیال نفسانی از نشانه های مهم محبت انسان به الله متعال است .

از دیگر نشانه های محبت انسان به پروردگار خویش اینست که فرد محبّ تنها به الله محبت ورزد و فقط الله را محبوب واقعی خود بداند و او را بر همه محبوب های دیگر ترجیح دهد وقلبس مملو از محبت او باشد وبرای تحقق محبت او تعالی و رسول گرامی ومحبوب ش را اطاعت کند ودوست بدارد .

بارک الله لي ولكم في القرآن العظيم ونفعني وإياكم بما فيه من الآيات والذكر الحكيم ونفعنا بهدي سيد المرسلين وقوله القوم أقول قولي هذا وأستغفر لله لي ولكم ولسائر المسلمين والحمد لله رب العالمين.

خطبه ۵۰م

الحمد لله حمداً كثيراً طيباً مباركاً فيه و كما يحب ربنا ويرضى و وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له و وأشهد أن محمداً عبده ورسوله و على آلـه وصحبه ومن تبعـهم بإحسـان إلى يوم الدـين. برادران مسلمان ودوستداران الله يـگـانـه ويـکـتا! بـزرـگـتـرـينـ سـرـمـايـهـ درـاـيـنـ جـهـانـ پـسـ اـزـ اـيـمـانـ محـبـتـ

ودوستی صادقانه با الله متعال والله ذو الجلال است خوشابه سعادت مومنانی که حقیقتاً پروردگارشان را دوست می دارند در راه دوستی و محبت او حاضرند همه دار و ندارشان را فدا نمایند. زیرا الله متعال و معبود یگانه ذو الجلال و ذات شکور وقدر شناسی است که بندگانش را به شدت دوست می دارد و برای پاداش دادن به دنبال بهانه است.

توجه شما را به حدیث قدسی ذیل جلب می کنم:

عَنْ أَبِي هُرَيْرَةَ - رضي الله عنه - قَالَ: قَالَ رَسُولُ اللَّهِ صَلَّى اللَّهُ عَلَيْهِ وَآلِهِ وَسَلَّمَ : «إِنَّ اللَّهَ قَالَ: مَنْ عَادَى لِي وَلِيًا فَقَدْ أَذْنَتَهُ بِالْحَرْبِ وَمَا تَقَرَّبَ إِلَيَّ عَبْدِي بِشَيْءٍ أَحَبَّ إِلَيَّ مَا مَا افْتَرَضْتُ عَلَيْهِ وَمَا يَزَالَ عَبْدِي يَتَقَرَّبُ إِلَيَّ بِالنَّوَافِلِ حَتَّى أَحِبَّهُ وَلَمَّا أَحِبَّتْهُ كُنْتُ سَمِعَهُ الَّذِي يَسْمُعُ بِهِ وَبَصَرَهُ الَّذِي يُبَصِّرُ بِهِ وَوَيْدَهُ الَّتِي يَبْطِشُ بِهَا وَوَرْجُلَهُ الَّتِي يَمْتَشِي بِهَا وَإِنْ سَالَنِي لَأُعْطِيَنَّهُ وَلَئِنْ اسْتَعَاذَنِي لَأُعِينَهُ» (بخاری: ۶۵۰۲)

از ابوهریره - رضی الله عنہ - روایت است که رسول الله صلی الله علیہ وآلہ وسلم فرمودند: «الله متعال می فرماید: هر کس و با دوستان من دشمنی کند و من با او اعلام جنگ می نمایم. و بنده ام با هیچ چیز محبوبی نزد من به اندازه‌ی انجام آنچه که بر او فرض قرار داده ام و به من نزدیک نمی شود. وهمچنان با انجام نوافل به من تقرب می جوید تا اینکه محبوب من قرار می گیرد. پس هنگامی که مورد محبتمن قرار گرفت و من گوش و چشم و دست و پایش می شوم که بوسیله‌ی آنها می شنود و می بیند و می گیرد و راه می رود. واگر از من طلب کند و به او عطا می کنم و اگر پناه بخواهد و او را پناه می دهم».

به قسمت اول این حدیث قدسی اکر دقت کنیم الله متعال و معبود ذو الجلال از اولیاء دوستان خودش دفاعی می کند که در تمام دین و شریعت فقط یک بار دیگر (در باره ربا خواری) تکرار شده و آن اعلان جنگ با کسانی است که دوستان الله دشمنی کنند! سبحان الله! چه افتخار و عظمتی که ذات عظیم الله یکتا و مقتدر توانا مستقیما در دفاع از دوستانش با دشمنان آنان وارد جنگ شود! بارالها همه ما را جزو دوستان واقعی خودت بگردان.

آری سروران گرامی! معبود یکتا و یگانه نه تنها خودش دوستانش را دوست می دارد که دوستی و محبت آنان را در دل سایر بندگانش نیز جای می دهد:

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَيَجْعَلُ لَهُمُ الرَّحْمَنُ وَدَّا﴾ (مریم: ۹۶)

«بی گمان کسانی که ایمان آوردن و کارهای شایسته انجام دادند و (الله) رحمان برای آنها محبتی (در دلها) قرار می دهد».

شاید تعجب کنید اما واقعیتی را عرض می کنم که الله ذو الجلال و معبود محبوب و بخشنده و مهربان و ذاتی و دود و دوست داشتنی است بنده ای که خالی از عاطفه و محبت نسبت به ذات گرامی او باشد و او را دوست نداشته باشد نمی پسندد ذات گرامی و محبوب و دوست داشتنی او تعالی تنها بندگانی را می خواهد و می پسندد و دوست می دارد که او را دوست داشته باشد و دستوراتش را به دل و جان بخربند به این آیه کریمه توجه کنید که خطاب به اهل ایمان چه می فرماید:

﴿يَكْتَبُهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا مَنْ يَرْتَدَ مِنْكُمْ عَنِ دِينِهِ فَسُوقُ يَأْنِي اللَّهُ يَقُولُ يُحِبُّهُمْ وَيُحِبُّونَهُ أَذَلَّهُ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ أَعْزَّهُ عَلَى

۵۴) **الْكَفِرِينَ يُجَهِّذُونَ فِي سَيِّلِ اللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةً لَآتَيْنَاهُنَّ ذَلِكَ فَضْلُ اللَّهِ يُؤْتَيْهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلَيْهِ**

(المائدة: ۵۴)

«ای مؤمنان! هر کس از شما که از دین خود برگردد (به الله زیانی نمی رساند) الله بزودی گروهی را می آورد که آنها را دوست دارد و آنها (نیز) او را دوست دارند و (آنان) در برابر مؤمنان فروتن و در برابر کافران سر سخت و گردن فراز هستند و در راه الله جهاد می کنند و از سرزنش هیچ سرزنش کننده ای نمی هراسند و این فضل الله است که به هر کس بخواهد می دهد و والله گشايشگر داناست.»

همه صادقانه دعا کنیم و از ذات بی نیازش عاجزانه بخواهیم که ما را جزو دوستان خودش پذیرد.

﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلِّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَسَّأَلُهَا الَّذِينَ أَمَنُوا صَلَوًا عَلَيْهِ وَسَلَّمُوا تَسْلِيمًا﴾

(الأحزاب: ۵۶)

«اللهم صل على محمد وعلى آل محمد كما صليت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد . اللهم بارك على محمد وعلى آل محمد كما باركت على إبراهيم وعلى آل إبراهيم إنك حميد مجيد ». اللهم صل على محمد وأزواجه وذرته كما صليت على آل إبراهيم وبارك على محمد وأزواجه وذرته كما باركت على آل إبراهيم إنك حميد مجيد ».

اللهم اغفر لنا ولآبائنا وأمهاتنا وجميع المؤمنين والمؤمنات والمسلمين والمسلمات الأحياء منهم والأموات وبرحمتك يا أرحم الراحمين و اللهم آت نفوسنا تقوها وزکها أنت خير من زکاها و أنت ولیها ومولاها و ربنا آتنا في الدنيا حسنة وفي الآخرة حسنة وقنا عذاب النار
عباد الله! إن الله يأمر بالعدل والإحسان وإيتاء ذي القربى وينهى عن الفحشاء والمنكر والبغى ويعظكم لعلكم تذكرون.